

van szükségünk egy ilyen szervre, hogy megfelelően ellensúlyozhassuk az ellenünk irányuló propagandát. Ami az iroda nevét illeti: teljesen mindegy, hogy miként nevezzük és szívesen elfogadom a Dokumentációs Iroda nevet.²

A legnagyobb nehézség, a helyiség kérdése is megoldódott. Tudom, hogy eredetileg elleneztek, hogy az Iroda a konzulátusi helyiséggel együtt legyen. Ez az ellenvetés egy fél évvel ezelőtt talán még helyénvaló lett volna, de ma nemcsak pénzügyi, illetve takarékosági szempontból, de más meggondolásokból is esedik. Éppen ezért nagyon örülök, hogy ilyen gyorsan megszívlelte itteni megbízottainak tanácsát. Általában nem mulaszthatom el, hogy gratuláljak Magának szívósságáért és egyben hajlékonyságáért is. Az Iroda felállítását elsősorban Magának köszönhetjük, és remélem, hogy nem hiába küzdött ennek az intézménynek a megszervezéséért. Úgy látom, hogy munkatársai nagy lelkedéssel látnak hozzá a munkához.

Természetesen, mint minden ilyen esetben, most is bizonyos viták indultak meg az Iroda személyi összetételét illetően. Sajnos túlságosan sok az eszkimó és kevés a foka. Fejtőnek az az elgondolása, hogy az elhelyezett cikkek arányában a nem állandó alkalmazottak is megtalálják számításukat, minden bizonnyal át fogja hidalni az ellentéteket. Az eredeti jelentésből annak idején kifejeztük Aranyossi fiát,³ mert ő akkor éppen Budapesten tartózkodott. Miután nyilvánvaló, hogy szükség van valakire, aki a francia szöveget mindenkor átfésüli, elsősorban egy olyan magyar származású franciára kell gondolnunk, mint Aranyossi, akinek anyanyelve francia, amellet kitűnő újságíró. Ezzel szemben Fejtő már elkötelezte magát egy másik francia újságíróval szemben. Ezt a kérdést tehát csak úgy lehet megoldani, hogy mind a kettőt foglalkoztatjuk, mégpedig az eredetileg megállapított fizetésnél valamivel alacsonyabb díjazással.

Faragó László Pálra vonatkozó megjegyzést tudomásul vettam. Ő továbbra is ellátja a követségi Bulletin szerkesztését, Gyomai sajtóattasé irányítása mellett.

Szívélyes üdvözlettel

MOL XIX-J-1-u Boldizsár-iratok 12. doboz, Párizs (eredeti)

¹ Boldizsár államtitkár 1947. október 8-i levelében közölte Károlyival (illetve pár nappal előbb külön levélben Fejtővel), hogy elfogadja a Fejtő által kidolgozott javaslatot a „Magyar Információs Iroda” felállítására és eljár az illetékeseknél a megfelelő financiaális háttér megteremtéséért. Egyetlen feltétele az volt, hogy a név „Dokumentációs Iroda” legyen, egyben kérte Károlyit, hogy ott alkalmazza Faragó László Pál párizsi újságírót, aki addig a követség Bulletin-jét szerkesztette, mint a korábban disszidált Mikes Imre (Gallicus) utóda. Mint más forrásokból kiderül, Faragónak más, titkos megbízata is volt más budapesti hivatalos szervtől.

² A követség státusához nem tartozó sajtó- és dokumentációs iroda felállítása Károlyinak mint követnek egyik első sikere, amit Boldizsár segítségével mellett saját tekintélyének is köszönhetett. Jelentőségét mutatja, hogy Bede István londoni követ kereső szemrehányásokat tett Boldizsárnak, mert ő nem kapott pénzt és lehetőséget hasonló sajtóiroda létesítésére, (l. Bede 1947. október 18-i levelét Boldizsárnak - *MOL XIX J-1-u Boldizsár-iratok 12. doboz. London*). Károlyi eredetileg Fejtőt kérte sajtóattaséának, de a Külügyminisztérium a KP számára megbízhatóbb Gyomait ajánlotta, aki szintén jó kapcsolatokkal rendelkező régi párizsi emigráns volt. Károlyinak azonban szüksége volt Fejtőre, és így került fel a sajtóiroda felállításának terve. Fejtő megszervezte és két évig vezette a jól működő irodát, lemondása után utóda addigi munkatársa, Bajomi Lázár Endre lett.

³ Aranyossi György az egykori párizsi kommunista emigráns. Károlyi régi munkatársa. Aranyossi Pál újságíró, műfordító (akkor a MUOSZ főtükára) fia, Párizsban nőtt fel. Boldizsár november 26-án megköszönte Károlyi válaszáat, közölte hozzájárulását Aranyossi György megbízásához és megköszönte, „hogy Elnök Úr továbbra is foglalkoztatja Faragó László Pált” (*MOL XIX J-1-u Boldizsár-iratok 12. doboz, Párizs*).

79. OLTVÁNYI IMRE KÁROLYI MIHÁLYHOZ

(Bern. 1947. november 17.)

Kedves Mihály Bátyám,

A Bissier úrhoz adott ajánlóleveledet hálásan köszönöm. A Halász Ernő által küldött 100 svájci frankból nővérednek elküldtünk három élelmiszer-csomagot 80.30 svájci

frank értékben, a többiért pedig kívánságodnak megfelelően Camel cigarettát és marmeládót vásároltam. Ez idő szerint itt angol gyártmányt nem kapni, de azt hiszem, a svájci is igen jó lesz.

Nővéred csomagjain – minthogy külföldi innen csomagot nem küldhet – feladóként Halász Ernő szerepel, légy szíves tehát nővéredet értesíteni erről. Egyébként Halász Ernő a csomagokkal egyidejűleg ilyen értelmű levelet ír neki. A csomagok a szállító cég szerint 2–4 hét alatt érkeznek meg Németországba.¹

Mély tisztelettel üdvözöl nagyrabecslő és készséges híved

MOL XIX Kgy 29. doboz (eredeti)

¹ Oltványi csomagküldései eredményesek voltak, Károlyi nővére egymás után három levélben (október 23., november 3., november 8.) köszönte meg az újabb csomagokat. „Meg vagyok hivatva, hogy így gondoskodik rólam, jó testvérem – írja október 23-án. – Isten áldja meg érte! Valóban jókor jött ez a csomag, mert minden rezervem elfogyott és aggódva néztem a jövő elé... most jól vagyok egy időre ellátva, mert a schweizi küldeményt is végre-valahára megkaptam.” (PIL. 704. f. 199. ő. e.) A másik két levél megjelent a Levelezés V. kötetében.

80. LORD STANSGATE KÁROLYI MIHÁLYHOZ

(London, 1947. november 19.)

My dear Count,

Since I had the pleasure of those several talks with you when I was in Paris a few weeks ago, I have thought a great deal of what you said, and have done my best to pursue the ideas you suggested.

I am, as you know, keenly interested to keep the Union together in a united world, but circumstances every day make this task more and more difficult. However, I wrote recently to Count Carton de Wiart,¹ and received a charming and most encouraging letter in reply, and I shall persevere with my efforts.

We have two separate tasks; one is to hold together the framework as it exists, and the other is to add new States who may be willing to join.

As regards the second, I have devoted a good deal of time to propaganda, both in the Western Hemisphere and in South East Asia because I feel that it would be a great advantage to us if the new States which are coming into being in the Pacific were to join the Union.

As regards holding together what we have got, I have, of course, been in correspondence with Mr. Simic² who is a member of our Executive Committee, and following your suggestion, I wrote to Mr. Masaryk,³ but have not yet had his reply.

At Cairo, as you will remember, all the Eastern States were represented except the Soviet Union, which for the moment appears to take little interest in our affairs.

I had thought in the Spring of making a tour of the Balkan and Eastern European States on behalf of the Union, but in the meantime the first task will be a meeting of our Executive Committee in Paris in December where we shall have to decide what is still open, namely, the venue of next year's conference.

With kindest regards, and remembrances to your daughter,
yours sincerely

MOL XIX Kgy 29. doboz 8. dosszié (IPI!) (eredeti)

*